ชื่อเรื่อง ความหลากหลายทางชีวภาพของเฟ็น ในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ภูหินลาดช่อฟ้า จังหวัดหนองบัวลำภู

ผู้วิจัย นางสุพานี ศรีวิโรจน์

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ศิวพงศ์ จำรัสพันธุ์

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ ดร.กิตติยาภรณ์ โชคสวัสดิ์ภิญโญ

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพของเฟ็น ศึกษาการ ใช้ประโยชน์จากเฟ็น และจัดทำฐานข้อมูลเฟ็น ตามเส้นทางประวัติศาสตร์ประชาธิปไตย ในแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ภูหินลาดช่อฟ้า จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 10 จุด โดยสำรวจระหว่าง เดือน เมษายน พ.ศ. 2549 ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2550 เพื่อเก็บรวบรวมตัวอย่างเฟ็น ศึกษาสัณฐานเฟ็น ศึกษาอนุกรมวิธานเฟ็น ศึกษานิเวศเฟ็น สัมภาษณ์การใช้ประโยชน์จากเฟ็น ในหัวข้อ ชื่อพื้นเมือง ส่วนที่นำไปใช้ วิธีใช้ จากผู้สูงอายุ หมอสมุนไพร และผู้นำชุมชน ในพื้นที่บ้านภูพานคำ ตำบลโนน ทัน อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

ผลการจัดจำแนกเฟ็นตามหลักอนุกรมวิธาน พบเฟ็นทั้งสิ้น 14 วงศ์ 19 สกุล 28 ชนิด และ จำแนกเฟ็นตามลักษณะทางนิเวศได้ 6 กลุ่ม คือ เฟ็นที่เจริญเติบโตบนดินต้องการแสงแดด 1 ชนิด เฟ็นที่เจริญเติบโตบนดินต้องการร่มเงา 13 ชนิด เฟ็นเถาเลื้อย 1 ชนิด เฟ็นอิงอาศัย 9 ชนิด เฟ็นผา 6 ชนิด เฟ็นภูเขา 1 ชนิด และพบเฟ็น 2 ชนิดที่มีถิ่นอาศัยมากกว่าหนึ่งแบบ นอกจากนี้พบเฟ็น 16 ชนิด ที่นำไปใช้ประโยชน์ทางด้านอาหาร 2 ชนิด สมุนไพร 9 ชนิด เป็น ไม้ประดับ 8 ชนิด ใช้ในงาน หัตถกรรมพื้นบ้าน 1 ชนิด และพบเฟ็น 4 ชนิด ที่นำไปใช้ประโยชน์ได้มากกว่าหนึ่งด้าน นำข้อมูลที่ ได้มาจัดทำฐานข้อมูลเฟ็นด้วยโปรแกรมไมโครซอฟท์แอ็กเซส และจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้

Thesis Title Fern Biodiversity in Ecotourism Area Phuhinlatchofa,

Nongbualamphu Province

Author Mrs. Supanee Sriviroj

Thesis Advisor Associate Professor Dr. Seewapong Chamratpan

Thesis Co-advisor Dr. Kittiyaporn Choksawadphinyo

Degree Master of Science

Academic year 2008

ABSTRACT

The purposes of this research were to study fern biodiversity, fern utilization and to create database of ferns from 10 locations among ecotourism area along the democratic historical ways in Phuhinlatchofa, Nongbualamphu Province. The survey was conducted during April 2006 to March 2007. The specimens of ferns were collected and then morphologically, taxonomically and ecologically examined. The elders, the herbalist and the local leader at Ban Phu Pan Kham, Tumbon None Tun, Amphoe None Tun, Nongbualamphu Province were interviewed for the traditional wisdom of ferns on: the local name, the parts whish were used, how to use those ferns and their benefits.

For the taxonomic study of ferns, they were classified into 14 families, 19 genera and 28 species. They were classified into 6 groups based on their habitats; 1 species of terrestrial sun-ferns, 13 species of terrestrial shaded-ferns, 1 species of climbing fern, 9 species of epiphytic ferns, 6 species of lithophytic ferns or rock ferns, 1 species of mountain ferns and 2 species of ferns were found in more than one habitat. 16 species of ferns were used in local area; 2 species were edible, 9 species were medicinal, 8 species were ornamental, 1 species for local handicraft, and 4 species were used for more than one purpose. Finally, the data were created to be a database by Microsoft Access Program and advertising documents.